

A kulturális minisztérium számos fontos intézmény vezetésére írt ki pályázatot, a szakma számára némileg váratlanul. A kulturális minisztérium számos fontos intézmény vezetésére írt ki pályázatot, a szakma számára némileg váratlanul. Csák Ferenc szakállamtitkár esélyes az ország egyik legrangosabb intézménye, a Magyar Nemzeti Galéria vezetésére – következethet ki abból, hogy az MNG új igazgatójának csak kevéssel a választások előtt kell munkába állnia. Csák gondolkodik, szerinte a főigazgatói poszt nem összeférhetetlen jelenlegi kötelezettségeivel.

A kultúrpolitika szereplőit meglepte, hogy a kulturális minisztérium váratlanul több fajsúlyos intézmény vezetésére is pályázatot írt ki. Szeptember 1-jén meghírdették a Levéltár, a Magyar Nemzeti Múzeum, a Széchényi Könyvtár, a Közlekedési múzeum és Magyar Nemzeti Galéria főigazgatói pozícióját, később pedig a bécsi Collegium Hungaricum vezetői székét.

A felhívásokat átböngészve feltűnt, minden új főigazgatónak 2010. január 1-jén kell munkába állnia. Ez alól egyedül a Nemzeti Galéria kivétel, itt március 1-jén kell elfoglalni a pozíciót.

Csák Ferenc az esélyes

A két hónapos csúszásnak semmilyen indokát nem láttuk, hiszen ennek a pályázatnak a kidolgozására is ugyanúgy harminc nap állt rendelkezésre, mint a másik négyre. A galéria vezetése sem bonyolultabb a többinél, hogy ez speciális elbírálást tenne szükségessé.

Szakmai körökben is feszegetett kérdéseinkre meglepő tippet kaptunk. Az állást annak a Csák Ferencnek tették félre, akinek karrierje villámgyorsan ívelt fel a Kulturális Minisztériumban és vonzáskörzetében.

A most 35 éves Csák Németországban szerzett művészettörténész-diplomát, a szakmát az ország egyik leggazdagabb emberének műgyűjteményében kezdte. A műgyűjtő Csák Máté, Csák Ferenc édesapja. A Diákélet Németországban című tanulmány szerzőjeként is jegyzett Csák Ferenc később sikertelenül indult az MSZP színeiben Sopron vezetéséért.

Karrierje a szintén soproni származású Hiller István minisztériumának felkérésére a németországi kulturális évad vezetésével folytatódott, majd a Pécs2010 projekt kormányzati koordinátoraként tűnt fel. Végül még közelebb emelkedve Hiller Istvánhoz külügyi szakállamtitkári megbízatást kapott a minisztériumban. Csák Ferenc karrierje 2010 tavaszáig biztosított, a várható kormányváltás miatt nem tűnik valószínűnek, hogy maradhat jelenlegi pozíciójában.

Éppen ezért márciusban már gond nélkül tudna búcsúzni a tárcától, hogy az ország egyik legrangosabb múzeuma élén folytathassa kulturális misszióját, vélik az esélylatolgatók.

A Nemzeti Galériát 28 éve vezető Bereczky Lóránd kérdésünkre elmondta, nem ad be pályázatot, Csák Ferencet elfogadhatónak tartja utódjául. Amennyiben a minisztérium felkéri a pályázat zsűrijébe, javasolni fogja megválasztását.

Csák Ferenc megkeresésünkre diplomatikusan annyit mondott, gondolkodik a pályázáson. A márciusi munkakezdés és a választások viszonyáról annyit mondott, hogy a főigazgatói poszt elfoglalása "nem összeférhetetlen" jelenlegi kötelezettségeivel.

A minisztérium mindent megmagyaráz

Kérdéseinkkel megkerestük a minisztériumot is. A márciusi munkakezdekről annyit mondtak, hogy "a Nemzeti Színház esetén például az OKM alapítói határozatban meghosszabbította a korábbi vezető kinevezését, így az új és a régi igazgató hónapokig dolgozhatott együtt az intézmény élén. Így lehetővé válik, hogy megtörténjen a feladatok folyamatos átadása-átvétele."

Hogy a Nemzeti Színház és a Nemzeti Galéria között mi a kapcsolat, számunkra nem világos. Ahogy az sem, miért nincs szükség a feladatok folyamatos átadására-átvételére más intézményben.

A pályázatok kampányszerű kiírása azért meglepő, mert a megbízatások egy része a közlemény megjelenésekor már régebben lejárt, vagy még nem volt esedékes a procedura. Hírek szerint a lépésre azért volt szükség, hogy a következő kurzus idejére helyet találjanak a jelenlegi vezetés embereinek.

Ez persze a jól értesültek magyarázata volt. Erről is megkérdeztük a minisztériumot, és a nyári hősséggel magyarázták a lépést. "A pályázatok meghirdetésével kapcsolatban a tárca vezetőinek a döntése volt, hogy az ne a nyári időszakban történjen meg, hiszen akkor a szabadságolások miatt esetleg nem jutott volna el időben az érdeklődőkhöz."

A válasz nem ad magyarázatot, miért most érezték késztetést arra, hogy a már tavaly lejárt megbízatásokkal foglalkozzanak. A Nemzeti Galéria főigazgatói posztjára már tavasszal ki lehetett volna írni pályázatot.

Küzdelem és érdektelenség

A Magyar Országos Levéltár igazgatója nem is tudott pozíciójának meghirdetéséről. A pályázatra informátoraink szerint jó néhányan jelentkeztek. Bár mint az ilyen közintézményekben általában, a fizetés a felelősség mértékéhez képest nem túl jelentős, nettó 300-400 ezer forintot jelent. Viszont a láthatáron feltűnt egy jelentős pénzeket, hárommilliárd forintot mozgó projekt, amelynek kezelése már vonzó lehet az új vezető számára.

A jelöltek közt van informátoraink szerint Kenyeres István, a Budapesti Fővárosi Levéltár főigazgató-helyettese.

A Kulturális Minisztériumnak és a könyvtárosszakmának nagyobb fejfájást okoz, hogy az Országos Széchényi Könyvtár (OSZK) vezetésére tudomásunk szerint ezúttal is csak a jelenlegi igazgató, Monok István jelentkezett. A harmadik terminusa elé néző Monokkal már öt évvel ezelőtt sem volt megelégedve a kulturális vezetés, de akkor a további jelöltek visszaléptek. Most már egyáltalán nincs alternatív jelölt, pedig úgy tudjuk, a minisztérium olyan hévvel keres pályázókat, mint a közelmúltban az MSZP a miniszterelnök-jelölteket.

A minisztérium humán közpolitikai osztályán azt tudtuk meg, egyetlen érvényes jelentkezés esetén már nem írnának ki új pályázatot, mivel nincs meghatározva, hogy minimálisan hány pályamunka szükséges az érvényességhez.

A bécsi Collegium Hungaricum vezetői posztját a bennfentesek szerint Méhes Márton foglalhatja el. Méhes a berlini magyar kulturális intézet igazgatóhelyetteseként volt ismert, később a német kulturális évad kurátoraként folytatta, majd a Pécs 2010 projekt kurátora volt. Erről a pozíciójáról alig egy év után lemondott.

Földes András